

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Pe pošti prejemnik velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemnik velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnine in oznanila (insertate) prejema upravnništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenem nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 15.

V Ljubljani, v četrtek 19. januarja 1893.

Letnik XXI.

Ali smo dosledni?

Naš list je že čisto, posebno pa v štev. 247 lanskega leta poudarjal, da brez svobodne cerkve tudi druge svobode ni. Ako ni čuvaj prava stalen, neizpremenljiv in hkratu popolnoma neodvisen, potem ni mogoča vspešna bramba, kadar sebičniki pozakonijo svojo voljo ali svojo strast. Katoliška cerkev je jedina stalna in neizpremenljiva čuvajka prava in s tem tudi jedina braniteljica vsem zatirancem.

Toda, žalibog, so jej le prevečkrat zvezane roke, le prevečkrat jej je ograjena pot, da ne more nastopiti na dan z vso svojo silo. Tiranom je bila od nekdanj najhujša nasprotnica in tirani — njej. Toda materialna sila sovražnikov njenih je le prepogostokrat v javnosti z žvenketom orožja ali s krikom fraz prekričala njene besede; duhovne sile njene sicer ni mogla zatreti, a zapeljala je ljudi, da se niso brigali za to silo in so verjeli trenutnemu šumu in hrumu rajši, nego večno trajni, večno veljavni resnici božjega Duha.

In posledice! Sum in hrum se je polegel; ljudje so se iztreznili, in nakrat so izprevideli, da so prevarjeni. Menili so, da so se bojevali za svobodo, a konec jih je učil, da so si priborili — sužnost.

Namesto nebrojnih primerov omenjamo v dokaz le Francoze in Lahe. Naščuvani so šli v boj proti cerkvi in njenim pravicam. Vjeti so umirali papeži; cerkvena država se je uničila. Slavilo se je zmagovalstvo — svobodi, a sedaj obe državi ječ priznavate, da jima gospodari brezbožnost framasonska in brezvestnost židovska. — In pri nas? — Cerkev so vzeli svobodo, usuzili so jo in s tem so usuzili tudi sebe — vse

razjedajočemu, vse uničujočemu židovskemu liberalizmu.

Cerkvi svobodo, — je tedaj naše géslo, in hkratu géslo vseh katoličanov. Preveč smo izkusili, da bi nam se to géslo ne bilo z največjo silo vtisnol v srce. Predobro so nam znani žalostni časi Jožefa II. in nasledki teh časov, preveč živo se nam kaže tudi vzlasti na Ogerskem, kam pridemo, če ima cerkev služiti „državni ideji“.

Tudi duhovnikov marsikaj nam imenuje zgodovina mej grobokopi cerkvenimi, duhovnikov, ki so se vdinjali drugim politikam in ne politiki sv. katoliške cerkve; vzrodl jih je čas, katerega napačnim trditvam so se dali preslepiti, in jih nekatere celó vtihotapil mej prve dostojanstvenike cerkvene.

Njihova dejanja ne štejte cerkvi v krivdo, saj je uprav ona največ trpela vsled njih; ne štejte jih v greh tistim brezvestnikom, ki so zavedajoč se svoje materialne moči, hoteli cerkev kot deklo ponizati v ova duško službo.

Namen cerkven ni — policijski, in zato tudi ne more biti ta namen — njenim služabnikom. Pravoslavje zato hira in zato se ondudaj kaže tako ubogo malo — krščanskega življenja, ker morajo cerkveni služabniki biti pred vsem v službi države, in potem še le v službi svojega poklica. Takih ne more imeti katoliška cerkev in mi jih ne moremo — hvaliti.

Tako se tedaj umevaja naša notica iz Reke v štev. 7 našega lista! Nedoslednosti nam ne boste očitali. Lansko leto smo zapisali besede in dosledni jim ostanemo tudi letos: „Katoliška vera ne sme biti nikdar orožje za — slabe namene, tedaj se tudi ne sme zlorabljati, da bi se kedaj narodom kratile njihove naravne pravice, katere uprav

tista cerkev po svojem poklicu najbolj čuva in brani. Zato pa bodi cerkev svobodna, neodvisna v vsem svojem delovanju!“

To bo pa le tedaj, ako bodo vsi škofje s sv. očetom na čelu in s škofi v zvezi vsi duhovniki najprej služili ne politiki „državne ideje“ in ne politiki madjaronstva in ne politiki nemčurstva in ne politiki kakoršnekeoli druge časne ideje, marveč politiki sv. katoliške cerkve!

Državni zbor.

Z Dunaja, 18. januarja.

Iz včerajšnje seje

mi je še dostavljati, da je trajala do 5. ure popoldne in da so razven omenjenih govorili še ministrijalni svetnik Ozapka, dr. Menger in Lienbacher. Prvi se je oziral na govora poslancev Pernerstorferja in Kronawettera, ki sta ju imela še pred božičnimi prazniki. Naštevata sta razne slučaje, pri katerih so gospodske krhale društveni zakon. Vladni zastopnik je rekel, da je vlada preiskavala omenjene dogodke in se prepričala, da gospodske v nekaterih slučajih res niso prav ravnale. Za naše dežele je posebno zanimiv jeden tak dogodek. Poslanec Pernerstorfer je namreč omenjal tudi javnega shoda, katerega je bilo delavsko izobraževalno društvo v Ljubljani sklicalo dne 22. maja 1892 v Dolenji vasi pri Zagorju, in pri katerem so se imela razpravljati pravila dotičnega društva in varstvo delavcev. Litijški okrajni glavar je bil pa prepovedal ta shod. „Ta na nedopustljive razloge oprta prepoved, rekel je vladni zastopnik, se ne dá opravičevati, ravno tako tudi žuganje ne, s katerim je

LISTEK

K životopisu škofa Barage.

V spomin 25letnice Baragine smrti dne 19. jan. t. l.

(Spisal Benko.)

Mnogo se je že pisalo o slavnem škofu Baragi v raznih jezikih, koder je zaslovel ta pobožni služabnik božji. Povodom 25 letnice njegove blažene smrti podajam sledeče, deloma nove podatke, tičeče se njegovega življenja.

Ob okrajni cesti, ki pelje iz Trebnjega v Žužemberg, dobre četrt ure od državne dolenjske ceste, v fari doberniški stoji majhen grad Malavas — rojstna hiša škofa Barage. V 18. stoletju je stala tukaj res „mala vas“, a sedaj je vsa „mala vas“ le ena hiša. Par streljajev oddal leži Knežja vas s podružno cerkvijo. Valvasor (ki ima ta grad v svojem delu tudi naslikan) piše, da je dal Malovas sezidati knez Turjaški, ki je, zapustivši uro hoda oddaljeni staroslavni Kozjak, tu sem se naselil. V Malivasi je imel navadno posebnega oskrbnika. Dlje časa je izvrševal ta posel Fraučišek Ksav. Moravčar (von Moräutscher), magister modroslovja in lepih umetnosti (Bibl. Carn., pag. 36.). Tu se mu je porodil 18. novembra 1731 Fr. Ks. Moravčar, ki je bil pozneje jezuit v Ljubljani. Po Moravčarjevi smrti, 8. marca 1742, je oskrboval grad Jožef Karol Kern. Leta 1752 pa je kupil vse malavaško posestvo od Turjačana Bernard

Anton Jenčič, imovit posestnik iz stare kranjske korenine. Njegov sorodnik Sigismund Jenčič je bil jezuit.

Jenčičeva soproga je bila Marija Katarina. Dobila sta v Malivasi devet otrok, katerih vsak je imel po več imen. Imenovali so se: Anton Daniel Jožef, Marija Terezija, Marija Katarina Jozefa, Anton Bernard Jožef, Marija Elizabeta, Jožef Stanislav Anton, Ferdinand Jožef Mihael, Frančiška Ksaverija in Viljem Vincencij Ignacij.

Jenčičeva rodovina je bila jako pobožna. Imela je v svojem gradu kapelico in domačega kapelana. To službo so upravljali duhovniki Kristof Fobonneth, Jurij Zelenec, Valentin Terbay (umrl v Malivasi 22. febr. 1768 in bil „moribus et vita praeclarus“ pokopan v doberniški farni cerkvi pod altajem sv. Antona Pad.) in Anton Bolka, pozneje župnik v Doberniču (1800—1827).

Malovas je podedovala po očetu hči Marija Katarina Jozefa, ki se je 16. maja 1792 omožila z vdovcem Janezom Nep. Barago, bivšim grajskim oskrbnikom na Mirni. Baraga je bil rodom Kranjec; koncem prejšnjega stoletja je služboval v Cerknici kapelan Ignacij Baraga, morda prejšnjemu bližnji sorodnik.

Dobila sta v Malivasi čvetero otrok: dve hčeri in dva sina. Prva hči Marija je takoj po porodu umrla, tudi sin Vincencij Janez Nep. je živel le mesec dni (23. jan. do 24. febr. 1794). Nato se je porodila Amalija 16. julija 1795 in slednjič 29.

junija 1797 je zagledal luč sveta Irenej Friderik Baraga*). Krstil ga je še isti dan doberniški kapelan Anton Herman; botrovala sta Andrej Žurbi, pisar v Trebnjem, in Julijana Abulner, soproga trebanjskega davkarja.

Janez Baraga je leta 1799 kupil grad v Trebnjem, grad Malovas pa je prodal Santo Treotu, čigar vnuk Julij Treo je sedaj njegov lastnik.

Irenej Friderik je preživel torej svoja mlada leta v Trebnjem do leta 1806. Devetletnega dečka ga pošljejo stariši v ljubljanske šole; toda že dve leti pozneje mu umrje mati (menda na domu pri Jenčičevih ali pa v Ljubljani), še le 48 let stara, 20. oktobra 1812 pa umrje še oče v 57. letu svoje dobe. Sedaj sta bila 17letna Amalija in dve leti mlajši Irenej Friderik — siroti in h krati posestnika velikega imetja.

Neizmerno večje cene kakor vsa imovina, katero sta podedovala, pa je bila dedščina, katero sta prejeli njih nedolžni duši po blagi materi Mariji Katarini. Sama skrbno vzgojena, znala je vzorna mati tudi svojima otrokoma vcepiti strah božji — temelj vsaki dobri vzgoji. Znano je, kako lepo je

*) V doberniški rojstni knjigi iz ove dobe je zabeleženo: „Junii 29. ma baptis. est Irenaeus Fridericus Fil. leg. D. Joannis Nep. Baraga et D. Catharinae Jentschitsch, Patrini Dnus Andreas Schurbi et Dna Juliana Abulnerin per Coop. Herman.“ — Dolej je bil Baraga znan le z imenom Friderik; v doberniških farnih matrikah pa je povsod dosledno zabeležen z imenom: Irenaeus Fridericus.

okrajni glavar v dotični prepovedi ob enem grozil sklicevati slijem omenjenega shoda, da jih bodo prijeli, ako se dne 22. maja prikažejo v Zagorju.

Sicer pa mi je dostavljati, da je deželna vlada ljubljanska omenjenemu društvu dovolila drugi napovedani shod, ki se je vršil s istim dnevnim redom v istem shodnem kraju dne 26. maja (torej le 4 dni pozneje kakor prvi shod) ter s tem pokazala, da se ne strinja z razlogi, iz katerih je bilo okrajno glavarstvo prepovedalo prvi shod. Razven tega je bil tudi okrajni glavar zaradi omenjenega, postavno neopravičenega žuganja primerno poučen. Ako sem pa odkritosrčno razložil posamezne slučaje, sklepal je vladni zastopnik, smem pa vendar-le reči, da se sega predalet, ako se iz posameznih dogodkov sklepa na splošno, da politične gospodske sploh nepostavno ravnanje in da se sploh slabo izvršuje ustavno dovoljena pravica, združevati in shajati se. Ako se pomisli, da je bilo koncem l. 1891 v Avstriji več kakor 30.000 raznoterih društev, ki imajo vsako leto po več shodov, in da je le 327 okrajnih glavarstev, se more reči, da število prepovedanih društvenih shodov ni tako veliko, da bi se moglo gospodskam sploh brez vsakotere izjeme očitati nepostavnost in v tem spodbijati njihova veljava. Sicer pa zagotavlja, da bode ministerstvo nepristransko presoјalo vse prizive in brez zamude popravilo, ako bi zapazilo kako napačno in postavno neutemeljeno ravnanje kakega uradnika. Ravno tako bo ministerstvo gledalo na to, da bodo gospodske vsem državljanom brez ozira na osebo, narodnost ali vero, dovoljevale postavno izvrševanje ustavno zagotovljene pravice združevati in shajati se.

Dr. Mengel je priporočal policiji, da naj ravna razumno, primerno in pravično, da naj prostega gibanja ne zatira, ampak ga spravlja v pravi tek, kakor je delala policija na Angleškem, kjer so valed njenega pametnega postopanja delavci opustili vse nedosegljive tirjatve in se poprijeli samo praktično dosegljivih zahtev. Veljavi postav pa gotovo ne ugaja, ako Mladóčehi zmerom in povsod razpravljajo svojo državno pravo, antisemitje pa hujskajo proti židom, kar utegne škodovati trgovini dunajski.

Tudi je pretresal takse dunajskih fijakarjev, rekši, da tako zmešanih določil ni menda nikjer po celem svetu ne. Občinstvo ne vé, koliko ima plačati, in fijakarji dostikrat sami tudi ne vedó, koliko smejo zahtevati. Priporočá torej, naj se ta takse prevrnajo in prenašajo po vzgledu berlinskem. Tudi nad čeladami se je spodtkal, katere morajo dunajski policaji nositi v službi, ki so pa škodljive zdravju, ker so po letu prevročé, po zimi pa premrzle. Zato priporočá ministerstvu, da naj posebno pozornost obrne na to zadevo, od katere je odvisno zdravje 1000 in še več vrlih in poštenih mož.

učila svoja ljubljence, ljubiti Boga in bližnjega, kako rada se je z njima pogovarjala o svetih rečeh, kako se je sprehajala po sobi s Friderikom ob desni in z Amalijo ob levi ter z njima molila sveti rožni venec. Milosrénosti pa ju je učila s tem, da ju je jemala seboj, ko je obiskovala ubožce, in pustila, da sta otroka sama delila milodari.

Nad Baragovo rodbino so se uresničile svetopisemske besede: „Kogar Bog ljubi, tega kaznuje.“ Baraga sam je prišel v Malovás že kot vdovec, prva hčerka mu je takoj umrla, prezgodaj porojena, in tudi sinček mu je kmalu umrl. Ko pa sta mu ostala jedinca-ljubljence in se tako nađebudno razvitala, pokosila jima je nemila smrt ljubo mater in kmalu vzela tudi njega samega — nenadomestljivega očeta!

Toda Bog ne zapusti teh, ki vanj zaupa. Boljšega očeta ni mogel dobiti osiroteli Irenej Friderik, nego mu je bil slavni dr. Jurij Dolinar, v čegar hišo je prišel kot dijak po očetovi smrti. (Imenovani Dolinar je bil rodóm z Vovče pri Poljanah, rojen 19. aprila 1764, umrl 21. okt. 1858 v Ljubljani, 94 let star.) Bil je profesor cerkvene zgodovine in cerkvenega prava v ljubljanskem semenišču od leta 1798 do 1838, in daki kajr, je postal leta 1805 konzistorijalni svetnik ljubljanskega konzistorija.

„V hiši častitega, pobožnega Dolinarja,“ piše dr. Vončina, „je našel Friderik dom svojih nepo-

Zadnji govornik je bil Lienbacher, ki je poudarjal, da je skrajni čas prenehati policijske zaklade in tudi policijsko vodstvo izročiti okrajnim sodnijam, ki so veliko smóžnejše za to, kakor okr. glavarstva.

Dr. Zucker.

Na koncu včerajšnje seje naznanjal je podpredsednik Ohlumecky, da je poslanec práske trgovinske in obrtne zbornice, dr. Zucker, odložil poslanstvo. Dr. Zucker je bil izvoljen od staročeske večine omenjene zbornice, na Dunaju pa se je začel družiti z mladočeskimi zastopniki in si je na vso moč prizadeval, pridobiti si njih priznanje. Hotel je torej ob enem služiti Staro- in Mladočehom; ali njegovim volilem to dvoično postopanje ni bilo po volji, in ko jih je bil nedavno sklical, da jim je dal odgovor od svojega poslovanja, ni našel takega odobravanja, kakoršnega je pričakoval, in že tedaj bil je sklep storjen, da odloži mandat. Vendar tega sklepa ni takoj izvršil, ker so ga nekateri obrtniki prosili, da naj ostane v državnem zboru in še dalje zastopa njihove koristi. Ali sprevidel je, da ne more drugače ravnati in včeraj je izvršil svoj sklep, ki vnovič potrjuje staro resnico, da nihče ne more dvema gospodoma služiti.

Cestne in vodne zadeve.

Danes prišle so na vrsto cestne in vodne stavbe. Vpisanih je brez štetila govornikov, ki so pa vsak svojo posebno lokalno potrebo poudarjali. Govorili so zaporedoma, večidel kratko, poslanci Gessmann, Skala, Haase, Kaftan, Wenger, Purkhart in Marchet, katetim je sledil naš poslanec Suklje, ki je priporočal vladi, da naj skoraj vravna državni cesti, ki peljete iz Novega Mesta čez Gorjance v Metliko in čez St. Jernej v Zagreb. Ta vravnava ni le potrebna zato, da bodo belokranjski okraji tem tesneje zvezani z diugo deželo in z našim cesarstvom, ampak da dobé tudi boljšo zvezo z dolenjsko železnico.

Ko to sklepam, dovršil je moravski poslanec Rozkošny svoj govor, v katerem je priporočal vravnavo Morave in v ta namen predlagal tudi primerno resolucijo.

Za njim pride Jaxa in še drugi vpisani poslanci, ker hoče podpredsednik danes dovršiti to točko, dasi je ura že polštirih popoldne. Da bi razprave kolikor mogoče skrajšal, klical je podpredsednik poslancem v spomin določbo pravičnega reda, katera poslancem prepoveduje, citati govore, rekši, da se je ta navada vkoreninila v zbornici in da hoče zaradi tega strogo izvrševati omenjeno določbo. To je gotovo prav, ali zakaj se g. podpredsednik ne spominja te prepovedi takrat, ko govori kdo izmed levičarjev, ampak le pri antisemitskih ali drugih mu neljubih poslancih?

Jutri ne bo javne seje, ampak zborovali bodo razni klubi in budgetni odsek.

zabljivih starišev; lepi krščanski red, lepe čednosti, ki se jih je navzel na strani svoje matere še v otročjih letih, bile so mu vedno pred očmi tudi v Dolinarjevi hiši.“ On sam vzklikne o njem: „O Dolinar, o prelepi, izvrstni vzgled!“

Dovršivši leta 1816 ljubljanski gimnazij, poda se Baraga na Dunaj, študirat državljansko pravo. To mu je najbolje kazalo, ker bi moral kmalu prevzeti po očetu podedovano posestvo. Marsikak slovenski sin se je za vselej zgubil v vrvenju dunajskega življenja, Baraga pa je uprav tukaj dobil poklic za svoje apostolsko delovanje. Baval se je marno poleg svojega učnega predmeta z modernimi jeziki, z godbo, telovadbo in risanjem. Na Dunaju se je seznanil z bl. Klemenom Marijo Hofbauerjem, h kateremu je z nekaterimi drugimi vseučilščniki zahajal v večernih urah in kateri je bil tudi njegov spovednik. Nad Irenejem Friderikom so se uresničile psalmistove besede: „Cum sancto sanctus eris“ — svetnik je vzgojil svetnika. Tu se je navzel Baraga onega svetega duha, katerega je razlil pozneje v svoje molitvene knjige; tu je vžival ono „dušno pašo“, katero je leta 1830 podal svojim rojakom, ki še danes tako prisrčno ponji koprne; tu je trgal ona „zlata jabelka“, one „nebeška rože“, s katerimi je okrasil slovenski gaj v duhovno radost svojega rodu. Duh sv. Alfonza Ligvorija se je izlil v dušo bl. Klemena in iz tega v dušo bogoljubnega Friderika. (Konec sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 19. januarja.

Vedno manj upanje je, da se dobi nova večina. Da bi se večina s kakim golovim programom sestavila, to misel so že skoro popolnoma opustili. Sedaj le še gre za to, da se dobi večina za tekoče posle. Pa tudi tukaj se kažejo ovire. Med levičarji se kaže v tej stvari razkol. Ohlumecky in drugi zmerni elementi želé, da levica podpira vlado, ker brez vladne podpore levica pri volitvah ne bode dosegla nobenih uspehov. Plenerjevi ožji pristaši so pa za opozicijo, ako vlada ne obljubi, da se bode ozirala na glavne točke levičarskega programa. Poslednji mislijo, da bode levica manj škodovala odločna opozicija, nego bi pa prijenljivost. Če liberalci ne pokažejo večje odločnosti, se je bati, da jim pri volitvah nemški nacionalci odtrgajo več mandator. Razkol v levičarskem taboru se kaže tudi v levičarskih glasilih. Nekateri so za sporazumljenje z vlado, drugi so pa proti vsakemu sporazumljenju. Nemški liberalci so zahtevali, da se vzame v program nove večine česko-nemška sprava, vrejenje jezikovnega vprašanja v nemškem zmislu, in pa, da se odpravi vsak naroden vpliv na upravo. Grof Taaffe sevéda ne more v teh ozirih ustreči levičarjem, ker bi ga Poljaki in konservativci ne podpirali. Ko bi vlada vsprejela tak program, bi tudi prenehala biti vlada med strankami, temveč bi bila najčistejša nemška vlada.

Česko-nemška sprava bi se ne bila taka ovira sestavi nove večine, da levičarji s to spravo zares pošteno mislijo. Glavna težava je zastran razdelitve okrajev po narodnostih. Nemci vidijo v tej razdelitvi okrajev sredstvo za razdelitev dežele v nemški in češki del. Iz nemških okrajev bi potem kar izrinili češčino. Na tisoče Čehov bi potem v svojem jeziku ne moglo pri državnih uradih dobiti pravice. Razdelitev teh okrajev je Nemcem le sredstvo za germanizacijo. Ko bi se poprej jezikovno vprašanje rešilo Čehom ugodno, bi potem ne bilo takega upora proti spravi. Zaradi tega so se pa v novembru bili češki veleposestniki obrnili do čeških Nemcev, naj naprosijo grofa Taaffeja, da skliče konferenco iz vseh čeških strank, ki se bodo posvetovalé o vrejenju jezikovnih vprašanj na Češkem. Vodstvo čeških Nemcev je pa odgovorilo, da se morajo najprej razdeliti okraji po narodnostih, kakor je dogovorjeno pri konferencah na Dunaju. Jezikovnega vprašanja pa tako nima reševati češki deželni zbor, temveč le državni. Sedaj, ko so dobili tak odgovor, pač češki veleposestniki ne morejo več priganjati, da se izvede sprava, ako nočejo priti z udom popolnoma navskriž. Pri takih razmerah sevéda niti misliti ni, da bi se mogla vsprejeti česko-nemška sprava v program nove večine.

Razpust državnega zbora pričakovati je že spomladi, kakor zatrjujejo mnogi levičarski listi. Ko se bode vlada prepričala, da nove večine ni moč zvariti, in bode rešen budget, pa bode zbor razpustila. Vprašanje je pa, če bode pri novih volitvah vlada dobila zaželeno večino. To je mnogo odvisno od tega, kako bode postopala pri volitvah. Če bode povsod podpirala s svojim vplivom konservativne kandidáte, si bode že dobila novo trdno večino. Če bode pa le po slovanskih deželah vse svoje žile napenjala proti radikalnim strankam, drugod pa liberalcem in nemškim nacionalcem pustila, naj delajo, kar hočejo, in v meševitih deželah pa podpirala celo Nemce proti Slovanom, pa tudi po novih volitvah v zbornici ne bode nobene trdne večine. Razmere se bodo morda le v toliko premenile, da se število pristašev zedinjene levice nekoliko pomaniša, zato pa pomnoži število nemških nacionalcev in pa protisemitov. Posebno na Štajerskem in Češkem utegnejo liberalci izgubiti kak mandat. Na Dolenje-Avstrijskem je pa pričakovati, da kristijanski socialisti nekoliko pridobé. Na Češkem morda Mladóčehi izgubé nekaj mandator, prav gotovo pa še ni. Na Moravskem bodo pa Mladóčehi najbrž celo nekoliko mandator pridobili. Tako se utegne pripetiti, da bode v novi zbornici še manj smernih elementov, kakor je v sedanjí, in grof Taaffe bode z njo še težje vladal.

Na Ogerskem že začena veliko gibanje proti civilnemu zakonu, v tem ko še pri nas liberalci premišljajo, kako bi po zvišanih potih prišli do večje veljave. Veselo je, da se je ogersko prebivalstvo toliko ohrabrilo, da se upa odločno ugovarjati cerkvi sovražni politiki sedanje vlade. Liberalci bili so že

trdni prepričani, da je prebivalstvo že tuliko ob vero, da se jim ne bode več dosti ustavljalo. Sedaj se pa povsod podpisujejo peticeje proti civilnemu zakonu, ki se izreče kralju. Veselo je pa, da se gibanje proti civilnemu zakonu ne omejuje le na katolike, temveč se upirajo tudi pravoslavni. Neki pravoslavni škof se je odločno izrekel proti civilnemu zakonu, ker je zakon tudi v pravoslavni cerkvi sakrament, in ga torej more sklepati jedino cerkev. Da je po liberalnih listih velika jeza zaradi tega gibanja proti civilnemu zakonu, je čisto naravno. Če se bode to gibanje nadaljevalo, se bodo mnogi poslanci še jako premišljevali, predno bodo glasovali za civilni zakon, boje se, da izgube mandat pri novih volitvah. Gospodska zbornica pa ima sedaj dober povod, se ustavljati, ker je vedno vidnejše, da se večina prebivalstva ne strinja z vladno cerkveno politiko in je torej opravičena zahteva, da se z novimi volitvami deželo še vpraša za mnenje, predno se sklepa tako važna stvar.

Na **Rusijo** se poslednji čas obrača nekoliko manje pozornosti; ker so vedno druga važna politična vprašanja na dnevnem redu. Vendar je pa odločitev o vojni in miru še vedno v ruskih rokah. Dokler car ne začne vojne, bode najbrž mir v Evropi. Trodržavna zvezo ima tako le mirovne namene. Letošnje leto je zaradi tega pomenljivo, ker sedaj spravi Rusija poslednje čete na zapad, katere more vzeti s Kavkata in iz gubernij v sredi države, ter je, rekli bi, pripravljena za vojno. Razveseliti je moralo torej Evropo, da je car odgovorivši na čestitke mesta moskovskega, rekel, da on prosi Boga, da letošnje leto mine v miru.

Panamska afera je mnogo pripomogla, da je v Rusiji zavladalo večje miroljubje. Misel na zvezo s Francijo se je opustila vsled te afere, ki spravlja ruske diplomate ob veljavo. Govori se že, da ruski veleposlanik Mohrenheim kmalu odide na daljši odpust in se več ne povrne v Pariz. Ta afera pa še ne bode kmalu končana. Vedno več oseb je vanjo zamotanih. Pred apelnim sodiščem je državni pravdnik začel svoj govor. V njem obširno pojasnjuje vse splepaje. Kako se je plačevalo podjetnikom za dela, katerih niso niti izvršili. Podkupovala je družba inženjerje, časnikarje in druge osebe, da so z napačnimi poročili slepili ljudstvo. Nenavadne splepaje so se širile ves čas. Pomenljivo je pa, da je Karl Lesseps pred sodnijo priznal, da ne razume ničesar o denarnih stvareh, da si je on vodil upravo panamske družbe.

Socijalne stvari.

Blagoslov tvornice na Gorjancu. Iz Smihela pri Novem Mestu se nam piše dne 16. januarja: Viskok na Gorjancu, kjer se je pred malo časom videl volk in druge zveri ali k večjemu kak ogiljar, stoji zdaj tvornica, katere je zgradil g. dr. Robert Schlesinger, veleposestnik na Ruprč Vrhu. V tej tvornici s parno silo se bodo rezale in potem po svetu pošiljale tanjke deščice za škatljice. V es les, kar ga bo vsa francoska dežela rabila za škatljice, v katere se spravljajo vžigalice in smodke, se bo dobival iz te nove gorjanske tvornice. Ni pa se bati, da bi zaradi tega zdolej večinoma obriti, zgorej pa lepo zaraščeni Gorjanec postal plešast, ker se je nadejati, da dr. Schlesinger kot skrben gospodar ne bo dal posekati ne enega drevesa, če bi bilo gozdu v kvar.

Preteklo soboto, dne 14. t. m., se je ta tvornica na Gorjancu v navzočnosti veliko odlične gospode blagoslovila. Cerkevni blagoslov je izvršil župnik šmihelski, g. A. Peterlin, župnik g. J. Porenta iz Stopič mu je pa asistiral. Po blagoslovu je bil obed, pri katerem se je v mnogih napitnicah proslavil podjetni gosp. dr. Schlesinger, nekdanj vseučilišni profesor v Svici. Gosp. deželni in državni poslanec Fr. Suklje je v eni napitnici govoril tudi o delavcih in povdarjal, da morajo biti verni. Ta napitnica, ki se je dotikala socijalnega vprašanja, me spominja dveh slučajev, kako so nekdanj kmetje ravno na tem Gorjancu reševali socijalno vprašanje tedanjega časa. Gospodar mehovskega gradu ni bil zadovoljen s svojimi kmeti, kmetje pa z gospodarjem ne. Leta 1802 so se zoper svoje kmete Vlahe, ki bivajo onokraj Gorjancea. Kmetje se junsko ustavijo, tudi ženske z burkljami in enakim orodjem ter jo vdarijo nad Vlahe. Bila je velika morija, ker izmed 100 Vlahov jih je samo 10 srečno pete odneslo čez Gorjanec.

Na strani kmetov sta bila ustreljena le en mož in ena žena, enega otroka so pa konji pohodili. Hujše je bilo 15. maja 1515. Kmetje se izbere Pogradom in s silo vzamejo mehovski grad, čigar posestniki so takrat bili Mindorferji. V boju s kmeti sta padla dva brata Mindorferja in umorjenih je bilo takrat še petnajst drugih plemenitašev, katerih trupla so potem čez zid pometali. Brez usmiljenja so razkašeni umorili še dva majhna sina Baltazarja Mindorferja, tudi s hčerjo bi bili tako storili, da je deklica rešila z begom. Mater graščakovo in dve njeni hčeri so kmetje prisilili obleči se po kmetški in opravljati kmetška dela, da bi poskusile, kaj se pravi trpeti, in bi poskusile, če je prav siromake obkladati zoper stare pravice z novimi bremenii. — Da bi delavci v novi tvornici na Gorjancu posnemali nekdanje podgorške kmete, se ni bati, dokler bo živel sedanjí njen lastnik, ker ta lepo ravna s svojimi delavci in posli. No, ker je na levi strani Krke že parni stroj, da vozi prst in se na Gorjancu s parnim strojem reže les, da se bodo iz njega narejene škatljice spravljale vse vžigalice in vse smodke francoske in tudi še drugih dežel, ali ni to napredek? Pa še nekaj. Čul sem, da g. dr. Schlesinger namerava napraviti telefon, ki bo vezal Novo Mesto in grad Ruprč Vrhu z Gorjancem. No, ali nismo že daleč? A. P.

Tobak. Za letos so dovolili Boki Koterski, da sme nasaditi 1.200.000 strokov tobaka.

Izsuševanje. Holandci so s svojo izvanredno pridnostjo že izsušili veliko Razlensko jezero (18 000 hektarov); sedaj so sklenili, da izsušé v 30 letih s stroški 190 milijonov goldinarjev Zaidersko plitvino (360 000 hektarov). Sredi jezera ostavijo vode za 128 hektarov.

Ribarstvo na Laškem se kaže po sledečih uradnih podatkih. Dne 31. grudnia 1890 je bilo zabilježenih 19 514 čolnov za ribarjenje; l. 1891 dne 31. grudnia je bilo pa 19.885 čolnov. Od l. 1890 do l. 1891 se je vrednost vjetih rib pomnožila 1.000.000 frankov. Ribičev je bilo l. 1891 89.311; vrednost njihovih ladijic — 5.587.581 frankov in vrednost vjetih rib — 15.16.318 frankov.

Varčevalno društvo u Nju-Jorku je pred kratkim izgubilo svojega predsednika Jakoba Henrici. V tem društvu je 500 udov, vseh neoženjenih. Vsak izmed njih ima 5—10 milijonov dolarjev.

*) Tako se tukaj zovejo prebivalci pod Gorjancem v podgrajski in stopički župniji.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 19. januarja.

(Papežev 50letni škofijski jubilej in dunajski mestni odbor.) V seji mestnega zbora dunajskega dne 17. t. m. se je od liberalne kakor tudi od protiliberalne stranke predlagalo sv. Očetu v imenu dunajskega mesta čestitati povodom njegove škofovske petdesetletnice. — Na stavljene predloge je župan zastopstvo ogovoril: „Samo ob sebi je umevno, da dunajsko mesto k veselju in znameniti slavnosti, katero dne 19. febr. t. l. sv. Oče obhaja, izrazi svoja globoko čuteča voščila. V tej zadevi sem že pred nekaj tedni z nuncijem Galimbertijem obravnaval, ter sem prepričan, da mi mestni zbor jednoglasno pritrdi, ako svojedobno Njegovi Svetosti vošila našega mesta sporočim.“ — Tem besedam je sledilo splošno priznanje, ter sta predloga jednoglasno sprejeta.

(Knjižnica za bolnišnico.) Čestokrat tožijo bolniki v deželni bolnišnici, vzlasti rekonvalescenti in oni, ki nimajo akutnih bolezni, da imajo premalo berila. Želeti bi bilo, da bi se tudi v tem oziru kaj storilo za bolnike. Koliko je dobrih knjig in poštenih časnikov, ki ležijo po kotih brez koristi, katere bi pa bolniki prebirali radi in s pridom, ko bi jih imeli. — Prosim torej najuljudnejše, naj oni, ki imajo kaj takih knjig ali časopisov na razpolago, ali jih doposlata blagovolijo podpisanemu ali izročiti jih vratarju v bolnišnici z naročilom, da naj jih meni izroči, ali pa meni sporočiti, kam mi je poslati po-nje.

Dr. Vinko Gregorič.

(Iz Kropo) se nam poroča: Nevarno je zbolel za pljučno uš gosp. župnik Matej Jerab. Dne 17. t. m. je bil prevečen s sv. zakramenti, včeraj je ležal edí dan v nezvesti. Priporočá se v „memento“. — Zares briko za župnijo, ki je lani zgubila oba svoja duhovnika, a zdaj ji visi med življenjem in smrtjo tretji blagi dušni pastir. — Pozneje smo dobili nastopno poročilo: Javljam vam žalostno vest, da nam je nemila smrt dne 18. t. m.

pograbila vlega g. župnika Mateja Jeraba. Rajni g. župnik je opravil zadnjo nedeljo še dve sv. maši radi pomanjkanja družega duhovnika, kmalu potem se ga je prišla huda pljučnica ter ga po par dnevih položila na mrtvaški oder. Pogreb bode v soboto 21. t. m. dopoldne. Zapuščeni in osamelí farani cele župnije žalujemo vsled izgube tega preblagega dušnega pastirja, ki je očetovski skrbel za nas ter vzlasti revne zdatno podpiral v njih revščini. Priporočamo ga v molitev in blag spomin. — Rajni je bil rojen dne 10. septembra 1837, posvečen je bil dne 12. februarija 1860, ter se še le lansko leto kot župnik iz Javorjev pri Poljanah preselil v Kropo. Naj v miru počiva!

(Iz Maribora) se nam poroča: Slovenceem neumrljivemu škofu Slomšek v slavo priredi 2. febr. t. l. čitalnica mariborska koncert v pritičnem salonu pri nadvojvodi Janezu. Dr. Medved govori slavnostni govor; med godbo nastopi čitalnični pevski zbor in tamborice graških vseučiliščnikov. — Rozi Sark, v čitalnici sploh priljubljeni gospodičini, se je stol, ko se je na njem vspnela, da odstrani pajčevino, spodrknel; pade in mahne z glavo ob ogel tako, da leži že drugi dan brezvestna. — Zadnjo nedeljsko noč so baje pri odhodu 600 izselnikov na kolodvoru pridržavali dečke, ki so za vojaški nabor in s tem povzročili neprijetnih prizorov. — Predstojnico usmiljenk Sebastijano Meško, je kap zadela. — Neki klatež že več dni v Mariboru voha zlasti okoli duhovskih stanovanj; oropal je prošli teden dva duhovnika.

(Za posebni vlak), ki v nedeljo, 22. t. m., v iz Celja v Ljubljano prihaja in nam štajerske Slovence pripelje, delajo se mnoge priprave, da se bodo naši dragi sosede odlično sprejeli. Ne samo v Celju, tudi med potjo proti beli Ljubljani pozdravljali jih bodo naši domorodci. Za pozdrav na postaji v Litiji osnoval se je poseben odbor gospodov in dam. Zanimajo se pa tudi vrli Zagorjani, Radečani in Krščani za izlet. O prihodu v Ljubljano čakalo jih bo mnogo ljudstva, za katero bo po prijazni odredbi gosp. inšpektorja kot načelnika postaje vstop na peron prost.

(Imenovanje.) Justični minister je okrajnega sodnika v Mariboru, Otona pl. Fladung, imenoval deželne sodnije svetnikom okrožnega sodišča v Celju.

(Zdravje mestne občine ljubljanske) od 8. do 14. dne januarja: Novorojencev je bilo 24, jeden mrtvorojenec, umrlo jih je pa 27, mej njimi 6 tujcev in 11 v zavodih. 1 je umrl za vratice, 6 za jetiko, 7 za vnetjem sapnih organov, 2 za mrtvo-udom, 4 za ostarelostjo in 7 za različnimi boleznimi. 300 zboleli za vratice in 1 za hripo.

(Razstavljena slika.) V prodajalničem oknu g. Kolmana na Mestnem trgu v Ljubljani je izpostavljena slika sv. Janeza Evangelista. Slika dela čast g. slikarju Bradaški, ki je tudi mestoafarno cerkev v Kranju slikal. O teh slikah poročamo še svojedobno v našem listu.

(Iz cirkniske okolice.) 17. januarja. Hudo zimo imamo. Neprenehoma sneži, zametje so veliki in mraz je tolik, da je bil slavni c. kr. logaški okrajni šolski svet primoran, zapreti vse šole v okraju, kakor poročate v 12. številki „Slov.“. Bog daj skoro boljše vreme! — Kakor ste že poročali, odšel je kaplan cirkniski, g. J. Hladnik, v svoj rojstveni kraj Rovte, da tam nadomestuje obolelega župnika, g. Belarja. Želimo iz srca, da bi Bog gospodu župniku skoro dal ljubo zdravje ter bi se g. Hladnik vrnil v Cirknico, kjer ga močno pogrešamo. Blagi gospod ni le izboren dušni pastir, nego skrbi tudi za telesno blaginjo kmetijskega ljudstva, učeč ga z izgledom umnega kmetijstva ter podpirajoč vsestranski ubogo šolsko mladino. Ustanovil je tudi ljudsko knjižnico, kar bode gotovo v duševni prid Cirknčanom. Takih mož nam je treba! Blagor kraju, ki jih ima!

(Nov vodovod.) Svojedobno je že „Slovenec“ poročal, kako pomanjkanje vode je ne le v Cirknici, nego tudi v Begunjah. No, zdaj je stvar gotova, da v Begunjah dobijo vodovod. Ko sneg skupni, pričnejo kopati. Vse delo je preračunajeno na 13.000 gid. Največ zaslug, da dobé Begunjeci svoj vodovod, ima skrbni c. kr. okrajni glavar logaški, g. ml. Cili, pa tudi c. kr. okrajni komisar g. Župnek, se je dosta trudil za prepotrebno to napravo. Obema vrlima gospodoma: vsa čast in lepa hvala!

(Iz Radeč pri Zidanem mostu.) Bolj kakor sicer čutimo zlasti letošnja hudo zimo potrebo mostu preko Save, kajti zaradi ledu brod že več dni ne

more voziti. Popolnoma smo ločeni od Zidanega mostu, preko Sevnice je namreč pot vendar le predolga.

(Iz Podzemlja.) Dne 5. januarja nas je zapustil občesplošni in prihranjen gospod kaplan Fr. Čušek, ter odšel na svoje novo mesto na Suhor. Bil je le nekaj nad eno leto pri nas — a pridobil si je srca vseh faranov, — ker je bil natančen v svoji službi in ves vnet za svoj poklic; — zatorej mu kličemo k slovesu: Bog ga obrani mnoga leta v njegovem poklicu! — Nam pa Bog daj prav kmalu enakega gospoda duh. pomočnika!

(Nezgod.) V Farri zgorela je pretečeno soboto hiša, s pohištvo 7 ali 8 družin, v vrednosti 10.000 glđ. Žrtva požara bila je tudi stara žena. Uzroki ognja so neznani. — V Gorici na Kornu vnel se je v neki gostilni pretečeno nedeljo tram in nekaj pohištva. Ogenj so takoj omejili. Škoda je neznatna. — V Gorici za novim pokopališčem vnelo se je pretečeni petek sedemletni deklici oblačilce. Preplašena stekla je na prosto, kjer jo je otel mimogredoč gospod gotove smrti. Opeklina so malenkostne.

Društva.

(Prvi glasbeni večer) v soboto, dne 21. januarja 1893. leta, v redutni dvorani. — Sodelujejo gg.: Hanuš Baudis (vijolino); Karol Hoffmeister (glasovir); Anton Bazingar (tenor); in oddelek pevskega zbora „Glasbene Matice“ pod vodstvom gosp. M. Hubada. — Vspored: 1. Mozart: „Sonata“ za glasovir in vijolino. G-dur, št. 11. Adagio-Allegro. Tema con variazioni. 2. a) Beethoven: „Adelajda“, b) Rubinstein: „Ponočna rosa na travi miglja“, c) Bendl: „Jutro“; samospevi za tenor. 3. Hoffmeister: „Rapsodija“ na slovenske narodne pesni za glasovir. 4. Fibich: „Romanza“. B-dur, op. 10. za vijolino in glasovir. 5. a) Gallus: „Diversos diversa iuvant“, osmeroglasni madrigal; b) Dvčák: „Padle so pesmi v dušo mi“, četveroglasen mešan zbor. 6. Grieg: „Sonata“ za glasovir in vijolino. F-dur, op. 8. Allegro con brio. Allegretto quasi Andantino. Allegro molto vivace. — Začetek točno ob 8. uri zvečer. — Cena prostora: Abonirani prostori za tri večere à 2 glđ.; abonirane rudbinske karte za tri večere (4 osebe) 5 glđ.; neabonirani sedeži za vsak večer à 1 glđ.; vstopnice à 50 kr.; dijaške vstopnice à 20 kr. — Vstopnice se dobivajo do koncertnega večera pri knjigotrtcu gosp. A. Zagorjanu na Kongresnem trgu in na večer pri blagajni.

(Iz Goriškega) 17. januarja. „Katoli. polit. bralno društvo v Podgori“ imelo je v nedeljo dne 15. t. m. svoj letni občni zbor. Denarno stanje društva je dobro. Z rednimi dohodki se niso pokrili le tekoči stroški, ampak plačalo se je tudi nekaj dolga, v katerega je bilo prejšnje vodstvo društva zašlo. Vrh tega je pa vendar še nekaj preostalo za prihodnje. Hvala torej vodstvu in še posebej njegovemu predsedniku. — V novi odbor voljeni so enoglasno skoraj vsi lanske odborniki, kateri so si tudi letos za predsednika izvolili enoglasno g. Antona Klančiča, veleposelnika in župana v Podgori. Katoliška društva prav toplo priporočajo Leon XIII. in naši škofje. Tudi potrebe, v katerih živimo, zahtevajo le katoliška društva. V ta namen bilo je — kakor iz gotovega vira vemo — ustanovljeno tudi v Podgori katoliško društvo. Naj novopotrjeni odbor ta smoter društva tudi v prihodnje in sicer še z večjo vnetostjo uvažuje, kakor preteklo leto. Le katoliška načrta, ako se dejansko uporabljajo, morejo nam zagotoviti vseh vsega narodnega delovanja. — Pri občnem zboru stavila sta se tudi dva dobra nasveta. Želelo se je, naj društvo bolj ko mogoče spodbuja k branju ljudstvu primernih časnikov, kakor sta „Domoljub“ in „Primorski list“. Drugi nasvet je pa, da bi se društvo potegnilo za znižanje ogromnih davkov, kateri dvakoplačevalce, posebno posestnike, resnično tlačijo. Oba nasveta sta se sprejela. Društveni odbor si bo prizadeval, da ju izvrši. — Po občnem zboru bila

je domača zabava. Društvo je namreč preteklo jesen enkrat sklicalo društvenike v društveno dvorano. Pevci so prepevali domače pesmi. Med njimi so razni društveniki preskrbeli podučnega berila v resni in šalivi obliki. Tako so se društveniki med seboj par ur kratkočasili. Ker so društveniki take zabave odobrili in tudi pevci obljubili k njim dohajati, sklenil je društveni odbor, da jih bo še dalje svojim društvenikom preskrboval. Vabi se k njim pa tudi drugo pošteno občinstvo. V prvi „zabavi“ prebral se je živopis pl. Sočebrena, solkankega rojaka, ki je v vojaški suknji nosil tako veru in narodno srce. Pri drugi „zabavi“ v nedeljo začel je kandidati jur. gosp. Fr. P. prebirati in poljudno razlagati encikliko sv. Očeta o delavskem vprašanju, kar bo tudi pri prihodnjih zabavah nadaljeval. Res primerno berilo za podgorske delavske kroge!

Telegrami.

Dunaj, 19. januarja. Konservativnemu klubu je grof Hohenwart danes razkladal dosedanje obravnave gledé snovanja državno-zborske večine in načela, ki njega vodijo pri tem. Klub je soglasno odobril ta načela in pooblastil grofa Hohenwarta, na njih podlagi nadaljevati razprave. Konečna pritrditev ali odklonitev pridržana je klubu.

Dunaj, 19. januarja. Deželnega sodišča svetnik v Novem Mestu, Rudolf Ulleppsch-Krainfels, je imenovan svetnikom višjega deželnega sodišča v Gradcu.

Imoschi (v Dalmaciji), 18. januarja. Že tri dni neprestano sneg gre. Vse komunikacije so pretrgane. Zjutraj in zvečer 9 stopinj mraza.

Praga, 19. januarja. V predmestju Karlinu zmagali so pri volitvah v občinski zastop Staročehi.

Rim, 18. januarja. Pri tukajšnji podružnici neapoljske banke je 2½ milijona lir zmanjkalo. Blagajnika so zaprli. Ravnatelj je pobegnil.

Berolin, 18. januarja. Zaradi strašnega mraza je več ljudij, ki nemajo stanovanja, zmrznilo. Tri take osebe so že našli zmrznene.

Hamburg, 18. januarja. Pri treh zamorcih na parniku „Gretchen Bohlen“ se je pokazala kolera.

Halle, 19. januarja. Bakteriološka preiskava sumljivih obolenj v nietlebenski blaznici je pokazala azijsko kolero. Do večeraj jih je 28 zbolelo in 13 umrlo.

Pariz, 18. januarja. V zbornici je izjavil minister vnanjih stvari, da bode gle-

dala Francija, da se ne bode kratila avtonomija Egipta.

Pariz, 18. januarja. Policija je baje v neki banki zasledila 300 chekov, izdelanih od Artona in potrjenih od znanih oseb. — Preiskovalni sodec je končal preiskavo zaradi podkupljenja pri panamski družbi.

Novi Jork, 18. januarja. Bivši predsednik Zjedinjenih držav Hayes je umrl.

Tu je!

17. januarja.

Pri **Maliču**: Hamer, Hedenigg, Tupsy, Aichwalder, trgovci, in Ganzel, potovalec, z Dunaja. — Schmidt, trgovec, iz Brna. — Steyr, trgovec, iz Prage. — Wolff, trgovec, iz Frankobroda. — Bessler, potovalec, iz Kaiserslauterna. — Lovisoni, stud. pharm., iz Červinjana.

Pri **Slomu**: Fischer, prokurist, in Puding, potovalec, z Dunaja. — Corda, trgovec, iz Grada. — Dolenc, trgovec, in Markič iz Kranja. — Prossinag, tovarnar, iz Hrastnika. — Wettkopf iz Lipsije. — Szedo iz Rudimpešte. — Alexich, stavbeni oficijal, in Krall, trgovec, iz Trsta.

Pri **avstrijskem caru**: Pillutti iz Neuchatela. — Freund, dijak, iz Celovca.

Pri **bavarskem dvoru**: Florin, mesar, iz Stoba.

Umrli so:

16. januarja. Matija Bizjak, delavec, 47 let, Stari trg 11, pljučna tuberkuloza. — Ursula Geiger, učiteljeva vdova, 60 let, sv. Petra cesta 13, marasmus senilis. — Jernej Stablaj, posestnikov sin, 18 mesecev, Hradeckega vas 17, tussis convulsiones.

17. januarja. Ana Dominko, višjega sprevednika vdova, 68 let, Dunajska cesta 31, apoplexia cerebri. — Ana Kovačič, gostija, 59 let, Kravja dolina 11, metro carcinoma.

V bolnišnici:

15. januarja. Marija Martinčič, gostija, 50 let, vitium cordis. — Franc Hiteje, gostač, 80 let, ostarelost.

16. januarja. Tomaž Seliškar, gostač, 70 let, marasmus senilis.

Vremensko sporočilo.

Dan	Stanje	Vreme	Močine na 24 ur v
opazovanja	barometra v mm	termometra po Celsius	
7. u. jut.	731,7	-18,8	sl. vzh.
18. 3. u. pop.	734,9	-8,6	jasno
9. u. zveč.	739,0	-8,0	sneg oblačno
Srednja temperatura -11,8° za 9-8 pod normalom			

Zahvala.

Dne 14. t. m. priredili so uradniki podjetnika IX. žreba zgradbe dolajskih železnice večerno zabavo, katere čisti dohodek je bil revni mladini četverorazredne ljudske šole v Trebnjem namenjen. Vodstvo je prejelo znaten iznos 20 (dvajset) goldinarjev v ta namen, za kateri si usoja javnim potom izreči priručno zahvalo vsem prirediteljem in udeležencem veselice. Bog plačaj.

Trebnje, dne 17. januarja 1893.

Alojsij Jerše,
voditelj.

Ad št. 23 897.

Razpis službe vratarja pri mestni klavnici.

Pri mestni klavnici popolniti je, začasno službo

vratarja

z letno plačo 300 glđ., prostim stanovanjem in službinsko obleko.

Kdor bode prošil za to službo, dokaži, da ni star nad 35 let, da je trdnega zdravja in glede vedenja na dobrem glasu razun tega pa da zna dobro pisati in računati.

Tako opremljene prošnje je vlagati

do 31. januarja 1893. l.

pri podpisnem magistratu.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dne 10. januarja 1893.

Dunajska borza.

Dne 19. januarja.

Papirna renta 5%, 10% davka	98 glđ. 70 kr.
Srebrna renta 5%, 10% davka	98 „ 40 „
Zlata renta 4%, davka prosta	116 „ 65 „
Papirna renta 5%, davka prosta	100 „ 75 „
Akoje avstro-ogerske banke, 600 glđ.	998 „ — „
Kreditne akcije, 160 glđ.	322 „ 50 „
London, 10 funtov strl.	120 „ 75 „
Napoleonor (20 fr.)	9 „ 61 „
Cesaraki cekini	5 „ 69 „
Nemških mark 100	59 „ 25 „

Dne 18. januarja.

Ogerska zlata renta 4%	114 glđ. 60 kr.
Ogerska papirna renta 5%	100 „ 70 „
4% državne srečke l. 1854., 250 glđ.	145 „ — „
5% državne srečke l. 1860., 100 glđ.	165 „ 25 „
Državne srečke l. 1864., 100 glđ.	191 „ 25 „
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	97 „ 40 „
Zastavna pisma	100 „ 80 „
Kreditne srečke, 100 glđ.	193 „ — „
St. Genois srečke, 40 glđ.	69 „ — „

Ljubljanske srečke, 20 glđ.	25 glđ. 25 kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 glđ.	18 „ 75 „
Rudolfove srečke, 10 glđ.	26 „ 50 „
Salmove srečke, 40 glđ.	— „ — „
Windischgraezove srečke, 20 glđ.	66 „ — „
Akoje anglo-avstrijske banke, 200 glđ.	153 „ 75 „
Akoje Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2865 „ — „
Akoje južne železnice, 200 glđ. sr.	91 „ 15 „
Papirni rubelj	1 „ 22½ „
Laških lir 100	— „ — „

List „Mercur“.

Zanesljiva informacija o stalno obrestnih in dividendnih papirjih, važnih dogodkih na gospodarskem in finančnem polju, odličnih pojava na dunajski borzi. Sveti pismeni in ustni brezplačno.

Celotna naročnina s pošto pošiljati vred glđ. 2-60.

Menjarnična dolniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Vestni nasveti za dosego kolikor mož visokega obrestovanja

pri najpopolnejši varnosti

naloženih glavnice.